

Za **oběť trestného činu** jste považováni tehdy, byla-li vám v důsledku události, která je podle platného vnitrostátního práva trestným činem, způsobena fyzická nebo morální újma či majetková škoda. Za oběti trestného činu se považují také rodinní příslušníci osoby, která zemřela v důsledku trestného činu, kteří utrpěli újmu v důsledku úmrtí dotčené osoby.

Jako oběti trestného činu vám právní předpisy před zahájením soudního řízení, v jeho průběhu a po jeho skončení přiznávají určitá práva.

Trestní řízení v Rumunsku má dvě stadia: vyšetřování a soudní řízení. Během trestního vyšetřování vyšetřující orgány pod dozorem státního zástupce provádějí vyšetřování a shromažďují důkazy s cílem zjistit skutkový stav. Po skončení vyšetřování postoupí policejní orgán věc státnímu zastupitelství, kterému předloží spis s veškerými shromážděnými údaji a důkazy. Po obdržení spisu státní zástupce věc přezkoumá a rozhodne, zda se přistoupí k druhému stadiu, tj. soudnímu řízení, nebo zda se věc uzavře.

Pokud se věc dostane k soudu, senát posoudí důkazy a vyslechne příslušné strany, aby mohl rozhodnout o vině obžalovaného. Je-li obžalovaný shledán vinným, je odsouzen. Jestliže soud shledá, že obžalovaný není vinen, je osvobozen.

Pro informace, které potřebujete, klikněte na níže uvedené odkazy:

1 – Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu

2 – Oznámení trestného činu a má práva v průběhu vyšetřování nebo soudního řízení

3 – Má práva po skončení soudního řízení

4 – Náhrada škody

5 – Má práva na podporu a pomoc

Poslední aktualizace: 04/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

1 - Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu

Jaké informace mohu obdržet od odpovědných orgánů (např. policie, státní zástupce) poté, co dojde k trestnému činu, avšak ještě předtím, než tento trestný čin oznámím?

Orgány činné v trestním řízení a jakékoli další státní instituce, se kterými komunikujete, vám poskytnou informace o službách podpory pro oběti v rámci Generálních ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí (Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copiilor – DGASPC) a nevládních organizací poskytujících takovéto služby, jež můžete kontaktovat.

Tyto informace obdržíte ústně i písemně v podobě formuláře, který musíte podepsat a který obsahuje alespoň adresu služby podpory pro oběti v oblasti působnosti instituce, která poskytuje informace, a seznam služeb, které vám může poskytnout.

První orgán činný v trestním řízení (policie/státní zástupce), na který se obrátíte, popřípadě služba podpory pro oběti, vás v průběhu prvního kontaktu informuje o vašich právech a službách podpory a ochrany, které můžete využít.

Obdržíte informace o:

druhu podpory, kterou můžete využít a kdo ji může poskytnout, včetně základních informací o přístupu k lékařské pomoci, psychologickému poradenství a náhradnímu ubytování,

orgánu činném v trestním řízení, u kterého můžete podat oznámení,

právu na právní pomoc a o tom, kterou instituci můžete za tímto účelem kontaktovat,

podmínkách a postupu pro získání bezplatné právní pomoci,

vašich právech během trestního řízení (včetně ochranných opatření pro ohrožené svědky),

podmínkách a postupu pro získání finančního odškodnění od státu,

právu využít služeb mediátora,

postupu, jak podat trestní oznámení nebo požádat o finanční odškodnění od státu v tomto členském státě v případě, že žijete v jiném členském státě EU, a o způsobu, jak můžete být vyslechnuti rumunskými orgány činnými v trestním řízení, aniž byste byli přítomni v Rumunsku.

Informace vám budou poskytnuty v jazyce, kterému rozumíte. Spolu se všemi těmito informacemi obdržíte rovněž formulář, který musíte podepsat. Při prvním kontaktu s orgány vás může doprovázet osoba, kterou si vyberete.

Pokud podáte oznámení u orgánu činného v trestním řízení, obdržíte písemné potvrzení o přijetí vašeho oznámení. Oznámení lze podat písemně nebo ústně. Můžete rovněž požádat jinou osobu, aby trestný čin oznámila místo vás, v tom případě však musíte této osobě poskytnout písemnou plnou moc.

Písemně vyhotovená plná moc, která musí být vámi podepsaná, bude přiložena ke spisu k případu.

Nežiji v zemi EU, ve které k trestnému činu došlo (platí pro občany EU i občany třetích zemí). Jak jsou má práva chráněna?

Jste-li cizinec a stal/a jste se obětí trestného činu v Rumunsku, máte nárok na veškerá práva jako rumunští občané, kteří se stali oběťmi trestných činů.

Pokud neovládáte rumunský jazyk, máte nárok na bezplatné poskytnutí tlumočnicka, který vám bude asistovat při kontaktu s orgány. To znamená, že budete moci podat oznámení a získat informace, na které máte nárok v době oznámení trestného činu, v jazyce, kterému rozumíte.

Pokud žijete v jiném členském státě, můžete podat trestní oznámení nebo požádat o finanční odškodnění v tomto členském státě. Kromě toho vás mohou vyslechnout rumunské orgány činné v trestním řízení, aniž byste byli přítomni v Rumunsku.

Pokud jste obětí obchodování s lidmi, můžete obdržet ubytování ve zvláštních azylových domech, kde vám bude poskytnuta ochrana. Během trestního řízení obdržíte informace o řízení v jazyce, kterému rozumíte; můžete obdržet rovněž psychologické poradenství a lékařskou pomoc. Rumunské orgány vynaloží maximální úsilí, aby vám pomohly se co nejdříve vrátit do vaší domovské země, a zajistí vám bezpečný transport na rumunské hranice.

Jste-li cizinec, můžete požádat o finanční odškodnění od státu, pokud jste se stali obětí některého z následujících trestných činů: pokusu o vraždu nebo pokusu o vraždu s přitěžujícími okolnostmi, jak je stanoveno v článcích 188 a 189 trestního zákoníku; ublížení na zdraví, jak je stanoveno v článku 194

trestního zákoníku; úmyslných trestných činů majících za následek újmu na zdraví oběti a domácího násilí, jak je stanoveno v článku 199 trestního zákoníku; znásilnění, sexuálního styku s nezletilou osobou nebo sexuálně motivovaného násilí, jak je stanoveno v článcích 218 až 220 trestního zákoníku; obchodování s lidmi nebo s dětmi, jak je stanoveno v článcích 210 a 211 trestního zákoníku, terorismu nebo jakéhokoli jiného úmyslného násilného trestného činu.

Máte rovněž nárok na bezplatnou právní pomoc, pokud jste se stali obětí pokusu o vraždu, pokusu o vraždu s přitěžujícími okolnostmi, ublížení na zdraví, úmyslného trestného činu majícího za následek újmu na zdraví, znásilnění, sexuálně motivovaného násilí, sexuálního styku s nezletilou osobou nebo sexuální korupce nezletilých osob. Manžel nebo manželka či děti osob, které zemřely v důsledku vraždy, vraždy s přitěžujícími okolnostmi a úmyslných trestných činů majících za následek smrt oběti, a osoby na těchto zemřelých osobách závislé, mají rovněž nárok na bezplatnou právní pomoc.

Pokud trestný čin oznámím, jaké informace mi budou poskytnuty?

Při oznámení trestného činu vám policista, který vaše oznámení přijme, vysvětlí, jaký bude další postup. Budete informováni o svých právech a službách, které vám mohou být poskytnuty. Policie je povinna vypracovat písemnou zprávu uvádějící, jaké informace vám byly poskytnuty.

Budou vám poskytnuty informace o:

vašich právech v průběhu trestního řízení;

organizacích, na které se můžete obrátit pro pomoc, a o službách, které poskytují;

jak můžete obdržet ochranu;

podmínkách a postupu pro získání finančního odškodnění od státu;

podmínkách a postupu pro získání bezplatného právního zastoupení,

podmínkách a postupu pro získání bezplatné právní pomoci,

právu využít služeb mediátora,

vašem právu být informován o propuštění obžalovaného, pokud byl zbaven svobody nebo mu byl uložen trest odnětí svobody,

postupu, jak můžete požádat o finanční odškodnění od státu v tomto členském státě v případě, že žijete v jiném členském státě, a o způsobu, jak můžete být vyslechnuti rumunskými orgány činnými v trestním řízení, aniž byste byli přítomni v Rumunsku.

Následně můžete během řízení obdržet informace o pokroku ve vyšetřování, a pokud se státní zástupce rozhodne nepostoupit případ k soudu, také kopii tohoto rozhodnutí. Chcete-li tyto informace obdržet, budete muset předložit žádost policistovi nebo státnímu zástupci řešícímu váš případ a uvést poštovní adresu v Rumunsku, případně e-mailovou adresu nebo adresu elektronické aplikace na zasílání zpráv, kde vás lze kontaktovat.

Pokud se státní zástupce rozhodne postoupit případ k soudu za účelem soudního řízení, budete předvoláni k soudu.

Pokud máte být vyslechnuti před soudem, budete rovněž informováni o vašich níže uvedených právech a povinnostech:

právo využít pomoci právníka nebo případně právo na získání bezplatného právního zastoupení,

právo v případech povolených zákonem využít služeb mediátora,

právo v souladu se zákonem navrhnout důkazy, které mají být předloženy, vznášet námítky a předkládat závěry,

právo být informován o pokroku v řízení,

právo v případě potřeby podat předběžné oznámení/stížnost (u některých druhů trestných činů je vaše žádost v podobě předběžného oznámení nezbytná, aby bylo možné pokračovat v řízení proti pachateli). Orgány činné v trestním řízení vám v případě potřeby tuto záležitost objasní. Podáním předběžného oznámení požadujete pokračování trestního řízení proti pachateli. Předběžné oznámení je odlišné od oznámení, které podáte na policii nebo na úřadu státního zástupce a v němž jim oznamujete, že byl proti vám spáchán trestný čin.

právo stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky,

povinnost dostavit se k soudním orgánům, kdykoli budete předvoláni,

povinnost oznámit jakoukoliv změnu adresy

právo být informován o propuštění pachatele, pokud byl pachatel odsouzen k trestu odnětí svobody, nebo vzat do vyšetřovací vazby.

Mám nárok na bezplatné tlumočnické nebo překladatelské služby (v případě, že se obrátím na policii či jiné orgány, nebo během vyšetřování a soudního řízení)?

Ano. V průběhu trestního řízení máte nárok na překladatelské a tlumočnické služby.

Jak příslušný orgán zajistí, abych při komunikaci rozuměl a bylo mi rozuměno (v případě dětí nebo zdravotně postižených osob)?

Soudní orgán může nařídít, aby výslechy obětí, které vyžadují zákonnou ochranu, byly prováděny prostřednictvím nebo za přítomnosti psychologa nebo jiné osoby specializující se na poradenství obětem.

Oběti s poruchami řeči nebo sluchu budou vyslýchány za přítomnosti osob, které umí komunikovat ve znakovém jazyce. V takových případech můžete také komunikovat písemně.

Podpora pro oběti

Pro účely poskytnutí odpovídající podpory a ochrany budou oběti posuzovány individuálně. Oběti jsou posuzovány službami podpory pro oběti nebo soukromými poskytovateli sociálních služeb. Je-li to vhodné, tyto služby spolupracují s veřejnými nebo soukromými poskytovateli zdravotní péče, pokud jim k tomu oběť dá souhlas.

Služby podpory a ochrany poskytované obětem trestných činů i jejich rodinným příslušníkům mohou zahrnovat:

informace o právech oběti,

psychologické poradenství, poradenství týkající se rizik sekundární a opakované viktimizace nebo zastrahování a odplaty,

poradenství týkající se finančních a praktických otázek vyplývajících z trestného činu,

služby sociálního začleňování nebo opětovného sociálního začleňování

emoční a sociální podpora pro sociální reintegraci,

informace a rady týkající se role oběti během trestního řízení, včetně přípravy na účast v soudním řízení,

odkázání oběti na jiné specializované služby, je-li to vhodné: sociální služby, zdravotnické služby, služby zaměstnanosti, vzdělávací služby nebo jiné služby obecného zájmu poskytované podle zákona.

Služby podpory a ochrany mohou být poskytovány v:

denních centrech, která poskytují zejména informace, poradenství, emoční a sociální podporu pro sociální reintegraci, psychologické poradenství, právní poradenství, finanční poradenství, služby sociálního začleňování nebo opětovného sociálního začleňování atd.;

pobytových centrech, která poskytují vhodné dočasné ubytování obětem, které potřebují bezpečné místo kvůli bezprostřednímu riziku sekundární a opakované viktimizace, zastrahování a odplaty.

Oběti domácího násilí nebo obchodování s lidmi mohou být po omezenou dobu ubytovány v pobytových přijímacích centrech, kde jim a nezletilým osobám v jejich péči bude bezplatně poskytnuta pomoc pro rodiny, ochrana před pachatelem, lékařská péče a pečovatelské služby, strava, ubytování, psychologické poradenství a právní pomoc.

Kdo poskytuje podporu pro oběti?

V rámci každého Generálního ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí (DGASPC) existuje služba podpory pro oběti.

Podporu pro oběti mohou poskytovat také soukromí poskytovatelé sociálních služeb.

Jste-li obětí domácího násilí, můžete se obrátit na Národní agenturu pro rovné příležitosti žen a mužů (Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Bărbați și Femei) a na Generální ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí (DGASPCs).

Je-li vám méně než 18 let a stali jste se obětí trestného činu, můžete kontaktovat Národní úřad pro ochranu dětských práv a adopci (Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție – ANPDCA) a Generální ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí (DGASPCs).

Pokud jste se stali obětí obchodování s lidmi, můžete kontaktovat Národní agenturu pro boj proti obchodování s lidmi (Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane – ANITP) při Ministerstvu vnitra (Ministerul Afacerilor Interne – MAI).

Rumunským asistenčním orgánem odpovědným za postup při vyplácení finančního odškodnění obětem úmyslných násilných trestných činů spáchaných na území jiného členského státu, než je stát, kde oběť legálně pobývá, je Ministerstvo spravedlnosti.

Existuje rovněž řada nevládních organizací poskytujících různé druhy podpory pro oběti. Instituce, na kterou se obrátíte, vás odkáže na příslušnou nevládní organizaci.

Bude mě policie o možnostech podpory automaticky informovat?

Ano, orgány činné v trestním řízení jsou povinny vás na tyto služby odkázat.

Jak je chráněno mé soukromí?

Informace, podpora a ochrana jsou poskytovány obětem trestných činů způsobem, který zajišťuje důvěrnost osobních údajů a veškerých informací o soukromém životě oběti a obtížích, kterým oběť čelí. Služby podpory jsou poskytovány anonymně a není vyžadováno uzavření smlouvy s příjemci.

Údaje týkající se obětí trestných činů se uchovávají po dobu jednoho roku. Mohou být použity pro účely podpory pro oběti a jejich ochrany nebo mohou být poskytnuty soudním orgánům, pokud o ně požádají. Po uplynutí jednoho roku budou uložená data odstraněna.

Pokud vám bude poskytnuta podpora pro oběti a ochrana, budou vaše identifikační údaje uchovávány po celou dobu platnosti těchto opatření a po dobu tří měsíců od jejich skončení.

Umístění ubytovacích středisek pro oběti domácího násilí a obchodování s lidmi je tajné.

Pokud budou mít orgány činné v trestním řízení během trestního vyšetřování i soudního řízení za to, že vaše soukromí nebo důstojnost mohou být vzhledem k informacím, které poskytujete, nebo vzhledem k jiným důvodům, ovlivněny, mohou se ze své vlastní iniciativy nebo na vaši žádost uchýlit k řadě opatření na ochranu vašeho soukromí, jako například:

ochrana informací o vaší totožnosti,

nejsou-li ostatní opatření dostatečná, nemusíte být u výslechu osobně přítomni a výslech proběhne prostřednictvím audiovizuálních prostředků, při jejichž užití bude zkrácen váš hlas a podoba,

zajištění toho, že soudní jednání bude během vašeho výslechu neveřejné.

Kromě toho může soud během soudního řízení zakázat jakékoliv zveřejňování textů, kreseb, fotografií nebo jiných obrazových záznamů, které by mohly odhalit vaši totožnost.

Soud může rovněž rozhodnout o neveřejném jednání, pokud by se veřejné jednání mohlo dotýkat vaší důstojnosti nebo soukromí.

Musím trestný čin oznámit ještě před tím, než získám přístup k podpoře pro oběti?

Abyste měli přístup k informacím, podpoře a ochraně obětí trestného činu, nemusíte podávat oznámení u orgánů činných v trestním řízení.

Osobní ochrana v případě, že mi hrozí nebezpečí

Jaké druhy ochrany jsou k dispozici?

Pokud budou mít orgány činné v trestním řízení za to, že byste mohli být ohroženi, máte během trestního vyšetřování i soudního řízení nárok na ochranná opatření.

Je pro vás velmi důležité vědět, že pokud mají orgány činné v trestním řízení za to, že byste mohli být vzhledem k informacím, které poskytujete, nebo vzhledem k jiným důvodům ohroženi, mohou buď na vaši žádost nebo ze své vlastní iniciativy přijmout určitá opatření na zjištění vaší ochrany, jako například: zajistit dozor ve vašem domově nebo zajistit dočasné ubytování,

poskytnout vám nebo členům vaší rodiny doprovod a ochranu během cest,

ochránit informace o vaší totožnosti (vaše osobní údaje mohou být ze spisu vynechány za účelem ochrany vaší totožnosti tím, že budou utajeny),

nejsou-li ostatní opatření dostatečná, nemusíte být u výslechu osobně přítomni a výslech proběhne prostřednictvím audiovizuálních prostředků, při jejichž užití bude zkrácen váš hlas a podoba (takto se nebudete muset dostavit k policistovi, státnímu zástupci nebo k soudci a nebudete se tak nacházet na stejném místě jako pachatel),

zajištění toho, že soudní jednání bude během vašeho výslechu neveřejné.

Kromě toho může soud během soudního řízení zakázat jakékoliv zveřejňování textů, kreseb, fotografií nebo jiných obrazových záznamů, které by mohly odhalit vaši totožnost.

Dále, jste-li v trestním řízení svědkem, a dokonce i tehdy, pokud nejste do případu zapojeni, ale poskytnete informace, které orgánům činným v trestním řízení pomohou vyřešit případy související se závažnými trestnými činy, nebo které mohou předejít závažné újmě, můžete policistu nebo státního zástupce provádějícího vyšetřování požádat, aby vás zařadil do programu na ochranu svědků. Tento program zahrnuje řadu opatření, jako například:

utajenou totožnost včetně účasti na výslechu, kdy bude zkrácen váš hlas nebo podoba,

policejní ochrana vašeho domova a policejní doprovod v případech, kdy jste vyzváni, abyste se dostavili k orgánům provádějícím trestní vyšetřování, přemístění,

v případě potřeby změna vaší totožnosti včetně změny vašeho vzhledu.

Pokud vstoupíte do programu na ochranu svědků, budete moci využívat další pomoc, jako například:

umístění do odlišného sociálního prostředí,

získání nové profesní kvalifikace,

nové zaměstnání,

finanční podpora do doby, než si najdete nové zaměstnání.

V případě potřeby mohou do programu na ochranu svědků vstoupit rovněž vaši příbuzní v prvním stupni (např. vaše děti nebo rodiče) a váš manžel nebo manželka.

Pokud jste do programu na ochranu svědků nevstoupili během trestního vyšetřování, můžete o zařazení do tohoto programu požádat soud.

Další ochrana je k dispozici v závislosti na druhu trestného činu:

Pokud jste obětí domácího násilí, můžete požádat policii, aby pachatele okamžitě vykázala z vašeho společného domova prostřednictvím dočasného

ochranného příkazu, který zůstane v platnosti, dokud soud nevydá ochranný příkaz. Případně můžete být jako oběť ubytována v centru pro oběti domácího

násilí. Toto ubytování je dostupné pouze v naléhavých případech nebo se souhlasem vedení centra. Jakmile budete do centra přijati, můžete zde obdržet bezplatné ubytování, stravu, lékařskou péči, psychologické poradenství a právní pomoc.

Jste-li obětí obchodování s lidmi, můžete být ubytováni v centru na ochranu obětí. Podle zákona je ubytování k dispozici maximálně po dobu 90 dnů, soud však může váš pobyt prodloužit až do konce řízení. V případech týkajících se obchodování s dětmi jsou soudní jednání neveřejná. Kromě toho budou v takových případech nezletilí mladší 14 let vyslechnuti za přítomnosti psychologa a zástupce Generálního ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí.

Máte-li za to, že vám hrozí nebezpečí, informujte o tom policistu, státního zástupce nebo soudce a poskytněte jim co nejvíce informací.

Výše uvedená opatření jsou k dispozici jak ve fázi trestního vyšetřování, tak i během soudního řízení.

Kdo mi může ochranu poskytnout?

Budete chráněni rumunskou policií.

Může někdo posoudit můj případ a zjistit, zda mi ze strany pachatele hrozí další nebezpečí?

Aby se zabránilo sekundární viktimizaci, budete posouzeni co nejdříve po vaší identifikaci, aby byl počet výpovědí a lékařských/psychologických/sociálních hodnocení omezen na minimum.

Oddělení podpory obětí/poskytovatelé služeb podpory pro oběti vám nabídnou poradenství ohledně rizik zastrašování a odplaty. Abyste se vyhnuli riziku zastrašování a odplaty, můžete být dočasně ubytováni v pobytových centrech.

Pokud vám po ukončení trestního řízení stále hrozí nebezpečí, orgány činné v trestním řízení zváží, zda byste neměli být zahrnuti do programu na ochranu svědků, pokud již nejste součástí tohoto programu.

Pokud jste se stali obětí obchodování s lidmi, násilí mezi osobami blízkými, organizovaného zločinu, terorismu nebo jiných kategorií trestných činů, budete považováni za zranitelnou oběť a bude vám poskytnuta ochrana stanovená zákonem pro ohrožené nebo zranitelné svědky.

Může někdo posoudit můj případ a zjistit, zda mi hrozí další újma ze strany systému trestního soudnictví (v průběhu vyšetřování a soudního řízení)?

Ano, váš případ může být posouzen. Například pokud jste se stali obětí určitých kategorií trestných činů (domácí násilí, znásilnění, sexuálně motivované násilí atd.), budete vyslýcháni pouze osobami stejného pohlaví, pokud o to požádáte.

Druhý výslech obětí proběhne pouze tehdy, je-li to nezbytně nutné pro účely trestního řízení, aby se předešlo způsobení další újmy oběti.

Aby se předešlo sekundární viktimizaci v důsledku opakovaných výslechů obětí ze strany soudních orgánů, trestní řád rovněž vyžaduje, aby byl poškozený, který oznámil trestný čin, vyslechnut neprodleně, nebo není-li to možné, bez zbytečného odkladu po podání žaloby.

Obětem trestných činů jsou u soudu k dispozici oddělené čekárny.

Jaká ochrana může být poskytnuta velmi zranitelným obětem?

Pokud jste zranitelnou obětí, můžete využít ochranných opatření popsanych ve výše uvedených odpovědích týkajících se ochrany svědků.

Jsem nezletilý – mám nějaká zvláštní práva?

Pokud jste dítětem a stali jste se obětí vykořisťování, násilí, zneužívání, nedbalého nebo špatného zacházení či jakéhokoliv jiného trestného činu, může tento trestný čin policii oznámit kdokoli včetně vás.

Nezletilé osoby jsou od počátku považovány za zranitelné oběti a orgány vás budou informovat o ochranných opatřeních, kterých můžete využít.

Děti, které se staly oběťmi násilí, budou posouzeny a bude jim poskytnuta zákonná podpora a ochrana ze strany specializovaných útvarů Generálního ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí, které jsou odpovědné za intervenci v případech zneužívání, nedbalého zacházení, obchodování s lidmi, migrace a repatriace.

Nezletilé osoby mohou obdržet pomoc od Národního úřadu pro ochranu dětských práv a adopci.

Zneužívané nebo zanedbávané dítě nebo dítě, které zažilo jakoukoli formu násilí, může být v mimořádných případech dočasně umístěno do jiné rodiny, do pěstounské péče nebo do zvláštního centra.

Pokud jste předvoláni, abyste se dostavili k orgánům provádějícím trestní vyšetřování a je vám méně než 14 let, musíte přijít v doprovodu svých rodičů nebo opatrovníka. Jsou-li vaši rodiče nebo opatrovníci zapojeni do trestního řízení, nebo mohou-li mít zájem na ovlivnění vašeho prohlášení, proběhne pohovor za přítomnosti příbuzného nebo jiné osoby jmenované policií/státním zástupcem/soudcem.

Kromě toho mohou orgány činné v trestním řízení rozhodnout, že by se měl účastnit i psycholog, aby vám během pohovorů pomohl. Můžete požádat orgány činné v trestním řízení, aby vám s tím pomohly.

Pohovor musí být nahrán. Pokud to není možné, musí to být uvedeno ve vaší výpovědi společně s uvedením důvodů.

Můžete být vyslechnuti stejnou osobou ve speciálně navržených/upravených místnostech, jsou-li tyto místnosti k dispozici.

Při vyšetřování určitých kategorií trestných činů mohou být pohovory prováděny osobou stejného pohlaví, jako je oběť. Může vás rovněž doprovázet osoba dle vašeho výběru.

Během řízení máte nárok na právního zástupce. Pokud žádného právního zástupce nemáte, soud vám pomůže právního zástupce najít. Pokud si vaše rodina nemůže dovolit služby právního zástupce uhradit, máte nárok na bezplatnou právní pomoc.

V případech týkajících se trestných činů obchodování s lidmi budou nezletilé osoby mladší 14 let vyslechnuty za přítomnosti alespoň jednoho z rodičů nebo jiného zákonného zástupce. Kromě toho musí být rovněž předvolán psycholog a zástupce Generálního ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí.

Člen mé rodiny zemřel v důsledku trestného činu – jaká jsou má práva?

V tomto případě jste obětí trestného činu a máte nárok na všechny výše uvedené služby podpory a ochrany, včetně informací, psychologického poradenství, právní pomoci, odkázání na zdravotnické služby, služby sociálního začleňování nebo opětovného sociálního začleňování atd.

Manžel nebo manželka či děti osoby, která zemřela v důsledku vraždy nebo vraždy s přitěžujícími okolnostmi, jak je stanoveno v člácích 188 a 189 trestního zákoníku, jakož i v důsledku úmyslných trestných činů s následkem smrti oběti, a osoby na této zemřelé osobě závislé, mají nárok na bezplatnou právní pomoc a na finanční odškodnění od státu.

Bezplatná právní pomoc je k dispozici rovněž pro další kategorie trestných činů, pokud měsíční příjem oběti na člena rodiny nepřesahuje celostátní základní minimální hrubou mzdu stanovenou pro rok, kdy je žádost o bezplatnou právní pomoc podána.

Člen mé rodiny se stal obětí trestného činu – jaká jsou má práva?

Viz výše.

Mám přístup k mediačním službám? Za jakých podmínek? Bude v průběhu mediace zajištěna má bezpečnost?

Mediace je možná v případě trestných činů, které jsou trestním právem považovány za méně závažné. Tento postup lze uplatnit pouze tehdy, pokud vy i pachatel souhlasíte s účastí. Během postupu mediace budete pozváni na řadu setkání s pachatelem, abyste zjistili, zda je usmíření možné. Průběh setkání bude usnadňovat osoba zvaná mediátor. Pokud tento postup skončí dosažením dohody s pachatelem, můžete své oznámení vzít zpět a případ bude uzavřen. Pokud postup nebude úspěšný, trestní řízení bude pokračovat, jako kdyby k žádné mediaci nikdy nedošlo.

Kde se mohu obeznámit s právním předpisem, v němž jsou stanovena má práva?

Zákon č. 135/2010, trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală)

Zákon č. 678/2001 o prevenci a boji proti obchodování s lidmi, ve znění pozdějších předpisů (Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane)

Rozhodnutí vlády č. 1216/2001, kterým se schvaluje národní akční plán pro boj proti obchodování s lidmi (Hotărârea de Guvern nr. 1216/2001 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea traficului de ființe umane)

Zákon č. 211/2004 o některých opatřeních k zajištění ochrany obětí trestných činů, ve znění pozdějších předpisů (Legea 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor)

Rozhodnutí vlády č. 1238/10 z října 2007, kterým se schvalují národní specifické standardy pro specializovanou pomoc obětem obchodování s lidmi (Hotărârea Guvernului nr. 1238 din 10 octombrie 2007 pentru aprobarea Standardelor naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane)

Zákon č. 217/2003 o předcházení a boji proti domácímu násilí, ve znění pozdějších předpisů (Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie)

Zákon č. 272/2004 o podpoře a ochraně dětských práv, ve znění pozdějších předpisů (Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului)

Zákon č. 682/2002 o ochraně svědků, ve znění pozdějších předpisů (Legea 682/2002 privind protecția martorilor)

Zákon č. 192/2006 o mediaci a organizaci mediátorské profese, ve znění pozdějších předpisů (Legea 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator)

Poslední aktualizace: 04/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

2 - Oznámení trestného činu a má práva v průběhu vyšetřování nebo soudního řízení

Jak mohu trestný čin oznámit?

Pokud jste se stali obětí trestného činu, můžete to oznámit policii (nebo státnímu zástupci), a to ústně nebo písemně. Můžete také pověřit jinou osobu, aby trestný čin oznámila za vás, pokud bude mít od vás písemné pověření. Písemně vyhotovená a podepsaná plná moc bude přiložena ke spisu k případu.

Trestný čin může místo vás oznámit rovněž váš manžel nebo manželka nebo za rodiče jejich zletilé dítě. V případě nezletilých dětí oznamuje trestný čin zákonný zástupce nebo nezletilý s jeho souhlasem.

Pokud se rozhodnete oznámit trestný čin ústně, musíte se dostavit na policejní stanici. Policista přijímající vaše oznámení o něm sepiše zprávu a požádá vás, abyste ji podepsali. Písemná oznámení rovněž musí být podepsaná.

Oznámení musí obsahovat vaše jméno, povolání, adresu bydliště a podrobný popis toho, co se stalo. Pokud víte, kdo je pachatelem, je třeba uvést jeho jméno v oznámení, jakož i jakékoli důkazy související s daným incidentem. Během vyšetřování trestného činu můžete poskytnout rovněž dodatečné informace týkající se případu.

Pokud neovládáte rumunský jazyk, můžete oznámení podat v jazyce, kterému rozumíte, a soudní orgány zajistí jeho překlad. V tomto případě můžete také požádat, aby veškerá vám určená předvolání byla vydána v jazyce, kterému rozumíte.

Pokud jste se stali obětí domácího násilí, můžete požádat policejní orgány o vydání dočasného ochranného příkazu nebo požádat o vydání ochranného příkazu soud. V tomto ohledu je třeba vyplnit standardní žádost, která má být předložena soudu příslušnému podle bydliště. Žádost může být podána osobně nebo s vaším souhlasem osobou zastupující sociální služby, které se zabývají domácími násilím, státním zástupcem nebo policistou.

Jak mohu zjistit, jak je daný případ vyřizován?

Po oznámení policejní orgány postoupí případ státnímu zástupci, který mu přidělí jedinečné číslo.

Jakmile jste trestný čin oznámili, můžete si pokrok ve vašem případě kontrolovat tak, že za tímto účelem podáte žádost, v níž uvedete vaši adresu v Rumunsku, e-mailovou adresu nebo adresu elektronické aplikace na zaslání zpráv, kam by vám orgány měly informace zaslat.

Pokud se státní zástupce rozhodne postoupit případ soudu, máte nárok nahlížet do spisu v prostorách soudu během soudního řízení. Kromě toho budete předvoláni, abyste se dostavili k soudu.

Mám nárok na právní pomoc (během vyšetřování nebo soudního řízení)? Za jakých podmínek?

Jste-li poškozeným, máte nárok na právní pomoc nebo zastoupení.

a) Během trestního řízení máte nárok na pomoc právního zástupce dle vašeho výběru, jehož služby uhradíte vy. J Bude-li pachatel odsouzen, budete moci výdaje vzniklé v souvislosti s vaším právním zástupcem vymáhat na pachateli.

b) Pokud si to přejete, můžete se nechat během trestního řízení zastupovat, ledaže by byla vaše přítomnost povinná nebo by ji státní zástupce, soudce nebo soud případně považoval za nutnou (např. pro účely výslechu).

c) V některých případech může být právní pomoc během trestního řízení poskytována bezplatně:

pokud má státní zástupce nebo soudce za to, že nejste schopni postarat se o svou vlastní obhajobu a nemáte žádného placeného právního zástupce, pokud jste nezletilá osoba a dosud jste nenabyla plnou právní způsobilost (prostřednictvím sňatku nebo z rozhodnutí soudu),

pokud jste se stali obětí některého z následujících trestných činů: pokus o vraždu, pokus o vraždu s přitěžujícími okolnostmi, újma na zdraví, úmyslné trestné činy mající za následek újmu na zdraví oběti (význam újmy na zdraví je definován v trestním zákoníku), znásilnění, sexuálně motivované násilí, sexuální styk s nezletilou osobou a sexuální korupce nezletilých osob,

na požádání, pokud manželka či manžel, rodiče nebo osoby, na nichž jste závislí, zemřely v důsledku vraždy nebo vraždy s přitěžujícími okolnostmi nebo v důsledku jiného úmyslného trestného činu,

na požádání, pokud jste obětí jiných než výše uvedených trestných činů a váš měsíční příjem stanovený na člena rodiny nepřesahuje celostátní hrubou minimální mzdu. Žádost o bezplatnou právní pomoc musí být podána u tribunálu, který je příslušný podle vašeho místa bydliště.

V těchto případech je bezplatná právní pomoc dostupná pouze tehdy, pokud jste trestný čin oznámili policii nebo státnímu zástupci do 60 dnů od spáchání trestného činu, nebo případně 60 dnů od data, kdy jste se o spáchání trestného činu dozvěděli. Pokud jste nemohli trestný čin oznámit, začíná se lhůta 60 dnů počítat od data, kdy pominuly okolnosti, jež vám bránily v oznámení trestného činu.

Pokud si přejete obdržet bezplatnou právní pomoc, musíte státnímu zástupci nebo případně soudu předložit žádost, a tyto orgány následně podniknou požadované kroky. Bezplatná právní pomoc je vám k dispozici až do konce trestního řízení.

Mohu požadovat náhradu výdajů (v souvislosti s účastí na vyšetřování / soudním řízení)? Za jakých podmínek?

Můžete požadovat náhradu vašich soudních výdajů. Soud rozhodne, za jakou část vašich výdajů má být vyplacena náhrada a kým.

Pokud se účastníte jako poškozený nebo jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky (je-li vaše občanskoprávní žaloba povolena) a obžalovaný je shledán vinným (dokonce i tehdy, není-li obžalovaný z určitých důvodů odsouzen k výkonu trestu), bude mu nařízeno, aby uhradil vaše soudní výdaje.

Mohu se odvolat, pokud je můj případ uzavřen ještě před tím, než se dostane k soudu?

Pokud se státní zástupce rozhodne, že případ soudu nepostoupí, můžete proti tomuto rozhodnutí podat žádost o opravný prostředek, a to do 20 dnů od obdržení tohoto rozhodnutí. Vaše žádost o opravný prostředek musí být podána nadřízenému státnímu zástupci.

Pokud nadřízený státní zástupce vaši žádost o opravný prostředek zamítne, můžete proti rozhodnutí nadřízeného státního zástupce podat opravný prostředek u soudce přípravného senátu okresního soudu pro danou jurisdikci.

Mohu se účastnit soudního řízení?

Trestního řízení se můžete účastnit následovně:

jako oběť (poškozený)

Pokud jste v důsledku trestného činu utrpěli újmu, můžete se řízení účastnit jako poškozená osoba a máte nárok na řadu procesních práv uvedených níže.

jako svědek

Pokud si nepřejete účastnit se trestního řízení jako poškozený, informujte o tom soudní orgán zabývající se vaším případem, který, bude-li to považovat za nutné, vás přesto může předvolat k výslechu v roli svědka. Pokud jste předvoláni k výslechu v roli svědka, musíte se dostavit a uvést vše, co o daném incidentu víte.

jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky

Pokud si přejete žádat odškodnění za škody způsobené trestným činem, stanete se také účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky.

Soudní jednání jsou obecně přístupná veřejnosti a vy se můžete jednání účastnit bez ohledu na vaši úlohu v rámci řízení. Existují-li však pro takové rozhodnutí dostatečné důvody, soud se může rozhodnout pro neveřejné jednání. V tomto případě se můžete jednání účastnit, pouze jste-li poškozeným nebo účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky.

Vaše přítomnost v soudní síni je povinná pouze tehdy, jste-li předvoláni k výslechu (např. jako svědci).

Jaká je má oficiální úloha v soudním systému? Mohu například být (nebo se rozhodnout být): oběť, svědek, účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky nebo soukromý žalobce?

Pokud jste se stali obětí trestného činu, můžete mít v rámci soudního systému jednu z následujících úloh:

oběť (poškozený)

Pokud jste v důsledku trestného činu utrpěli újmu, můžete se řízení účastnit jako poškozená osoba a máte nárok na řadu procesních práv uvedených níže.

účastník uplatňující občanskoprávní nároky

Pokud si přejete žádat odškodnění za škody způsobené trestným činem, můžete se také stát účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky.

svědek

Pokud si nepřejete účastnit se trestního řízení jako poškozený, informujte o tom soudní orgán zabývající se vaším případem, který, bude-li to považovat za nutné, vás přesto může předvolat k výslechu v roli svědka. V tomto případě budete předvoláni k výslechu a budete požádáni, abyste poskytli podrobné informace týkající se daného incidentu. Vaše přítomnost u výslechu je povinná, kdykoliv jste za tímto účelem předvoláni.

Jaká jsou potom má práva a povinnosti?

Pokud se trestního řízení účastníte jako *poškozený / účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky*, máte řadu procesních práv:

Během trestního vyšetřování:

Máte nárok žádat odškodnění za škody způsobené trestným činem. Za tímto účelem se musíte stát účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky, nebo podat zvláštní občanskoprávní žalobu. Účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky se můžete stát v jakékoliv fázi trestního vyšetřování.

Abyste se stali účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky, musíte o to buď ústně požádat policistu nebo státního zástupce, nebo policistovi či státnímu zástupci řešícímu váš případ předložit písemnou žádost. Žádost by měla upřesňovat, jaké odškodnění požadujete, důvody a související důkazy.

Během prvního pohovoru vás státní zástupce nebo policista informuje, že se můžete stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky.

Máte nárok požadovat náhradu soudních výdajů. Soud rozhodne, za jakou část vašich výdajů má být vyplacena náhrada a kým.

Pokud se účastníte jako poškozený nebo jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky (je-li vaše občanskoprávní žaloba povolena) a obžalovaný je shledán vinným (dokonce i tehdy, není-li obžalovaný z určitých důvodů odsouzen k výkonu trestu), bude mu nařízeno, aby uhradil vaše soudní výdaje.

Máte nárok obdržet informace o pokroku ve vyšetřování, a pokud se státní zástupce rozhodne nepostoupit případ k soudu, také kopii tohoto rozhodnutí. Za tímto účelem budete muset předložit žádost policistovi nebo státnímu zástupci řešícímu váš případ a uvést poštovní adresu v Rumunsku, e-mailovou adresu nebo adresu elektronické aplikace na zasílání zpráv, kde můžete informace přijmout. Pokud se státní zástupce rozhodne postoupit případ k soudu za účelem soudního řízení, budete předvoláni k soudu.

Pokud neovládáte rumunský jazyk, máte právo na tlumočnické a překladatelské služby. Pokud nemluvíte rumunsky, bude vám během trestního řízení bezplatně poskytnut tlumočnick.

Během trestního řízení máte nárok na pomoc právníka. Ve zvláštních případech (např. má-li státní zástupce za to, že nejste schopni postarat se o svou vlastní obhajobu, jste-li nezletilá osoba a dosud jste nenabylí plnou právní způsobilost, jste-li obětí určitých trestných činů, nachází-li se váš příjem pod určitou hranicí atd. – viz odpověď na předchozí otázku), máte nárok na bezplatnou právní pomoc.

Máte nárok nechat se během trestního řízení zastupovat, ledaže by byla vaše přítomnost povinná nebo by ji státní zástupce, soudce nebo soud případně považoval za nutnou (např. pro účely výslechu).

Vy nebo váš zástupce máte právo nahlížet do spisu. Nahlížení do vašeho spisu však může podléhat zvláštním pravidlům, o nichž vás informuje podatelna úřadu státního zástupce.

Máte nárok být policistou nebo státním zástupcem, kteří se zabývají vaším případem, předvoláni k výslechu. Můžete požádat, aby vás během výslechu doprovázel váš právní zástupce, pokud nějakého máte, a osoba dle vašeho výběru, jejíž přítomnost během výslechu můžete považovat za prospěšnou. Soudní orgán může vaši žádost zamítnout pouze na základě dostatečných důvodů.

Pokud oznámíte trestný čin, který byl proti vám spáchán, soudní orgán vás musí neprodleně vyslechnout. Není-li to možné, měli byste být vyslechnuti co nejdříve po oznámení trestného činu.

Jste-li obětí domácího násilí, znásilnění nebo jiných druhů sexuálně motivovaného násilí, špatného zacházení s nezletilými osobami, obtěžování nebo sexuálního obtěžování, jakož i v jakýchkoliv jiných případech, kdy potřebujete ochránit své soukromí, můžete požádat, abyste byli vyslechnuti osobou stejného pohlaví. Soudní orgán může vaši žádost zamítnout pouze na základě dostatečných důvodů.

Máte nárok předkládat důkazy a jakákoliv jiná tvrzení související s vyřešením případu. Můžete tak učinit během vašeho výslechu nebo ve zvláštní žádosti předložené soudnímu orgánu zabývajícímu se vaším případem.

Pokud byl pachatel vazebně zadržen a následně propuštěn, máte nárok být informováni o jeho propuštění. Během vašeho prvního výslechu budete o tomto právu uvědomeni a budete dotázáni, zda si přejete být informováni o propuštění pachatele.

Proti úkonům učiněným v souvislosti s vaším případem můžete podat opravný prostředek. Pokud byly úkony učiněny policistou, žádost o opravný prostředek by měla být předložena státnímu zástupci odpovědnému za váš případ, nebo pokud byly úkony učiněny státním zástupcem odpovědným za váš případ, pak

nadřízenému státnímu zástupci.

Pokud podáte opravný prostředek proti rozhodnutí státního zástupce trestní případ uzavřít a vaše žádost je zamítnuta, můžete proti tomuto rozhodnutí podat opravný prostředek u soudce přípravného senátu.

Během soudního řízení:

Máte nárok žádat odškodnění za škody způsobené trestným činem. Za tímto účelem se musíte stát účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky, nebo podat zvláštní občanskoprávní žalobu.

Pokud jste se trestního vyšetřování účastnili jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky, můžete si tento status ponechat i během soudního řízení. Pokud jste se trestního vyšetřování neúčastnili jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky, můžete se i tak stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky, a to před zahájením dokazování. O této skutečnosti budete informováni, až se na základě předvolání dostavíte k prvnímu soudnímu jednání.

Chcete-li se stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky, můžete svou žádost předložit ústně u soudu, nebo ji podat písemně. Žádost by měla upřesňovat, jaké odškodnění požadujete, důvody a související důkazy.

Máte nárok požadovat náhradu soudních výdajů. Soud rozhodne, za jakou část vašich výdajů má být vyplacena náhrada a kým.

Pokud se účastníte jako poškozený nebo jako účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky (je-li vaše občanskoprávní žaloba povolena) a obžalovaný je shledán vinným (dokonce i tehdy, není-li obžalovaný z určitých důvodů odsouzen k výkonu trestu), bude mu nařízeno, aby uhradil vaše soudní výdaje.

Pokud neovládáte rumunský jazyk, máte právo na tlumočnické a překladatelské služby. Pokud nemluvíte rumunsky, bude vám během trestního řízení bezplatně poskytnut tlumočnick.

Během trestního řízení máte nárok na pomoc právníka. Ve zvláštních případech (např. má-li státní zástupce za to, že nejste schopni postarat se o svou vlastní obhajobu, jste-li nezletilá osoba a dosud jste nenabylí plnou právní způsobilost, jste-li obětí určitých trestných činů, nachází-li se váš příjem pod určitou hranicí atd. – viz odpověď na předchozí otázku), máte nárok na bezplatnou právní pomoc.

Máte nárok nechat se během trestního řízení zastupovat, ledaže by byla vaše přítomnost povinná nebo by ji státní zástupce, soudce nebo soud případně považoval za nutnou (např. pro účely výslechu).

Vy nebo váš zástupce máte právo nahlížet do spisu. Nahlížení do vašeho spisu však může podléhat zvláštním pravidlům, o nichž vás informuje podatelna soudu.

Máte nárok být během soudního řízení vyslechnuti. Soud vás předvolá, abyste se dostavili k jednání, kde vám budou položeny otázky týkající se daného trestného činu. Budete rovněž požádáni, abyste popsali vše, co si o daném incidentu pamatujete.

Máte nárok obžalovanému, svědkům a odborníkům během jejich výslechu klást otázky.

Máte nárok vznášet námítky a předkládat závěry v souvislosti s trestními záležitostmi v daném případě.

Máte nárok předkládat důkazy a jakákoliv jiná tvrzení související s vyřešením případu.

Pokud byl pachatel vazebně zadržen nebo odsouzen k výkonu trestu, máte nárok být informováni o jeho propuštění. Pokud jste o poskytnutí informací o propuštění pachatele nepožádali během vašeho prvního výslechu v rámci trestního vyšetřování, kdy jste byli o tomto právu informováni, můžete o to stále požádat během soudního řízení, a to buď ústně u soudu, nebo písemně.

Jakmile bude k dispozici rozhodnutí, bude vám oznámeno a máte nárok podat proti němu opravný prostředek.

Poškozený, účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky nebo svědek mají v rámci trestního řízení rovněž řadu povinností vyplývajících z potřeby soudních orgánů zjistit pravdu o daném případě a pohnat pachatele k odpovědnosti:

Povinnost dostavit se k policistovi, státnímu zástupci nebo soudci, kdykoliv jste předvoláni k učinění prohlášení.

Povinnost uvést vše, co o daném incidentu víte; měli byste vědět, že pokud před soudními orgány poskytnete nepravdivé informace, můžete být obviněni a odsouzeni za křivou výpověď. Jako manžel či manželka nebo blízký příbuzný obžalovaného můžete odmítnout vypovídat. Odmítnout odpovědět na otázky můžete také tehdy, souvisejí-li tyto otázky s profesním tajemstvím, které musíte zachovávat a kterého se lze ze zákona dovolávat před soudními orgány. Povinnost informovat soudní orgány o jakékoliv změně adresy, aby vás mohli předvolat a zasílat vám oznámení týkající se řízení.

Musíte mít slušné vystupování a musíte cítit vážnost jednání. Jinak může soud nařídit, abyste byli vyvedeni ze soudní síně.

Mají-li soudní orgány za to, že můžete být ohroženi, nebo jste-li obětí určitých trestných činů, které mohou ovlivnit vaše soukromí nebo důstojnost, máte během trestního vyšetřování i soudního řízení nárok na ochranná opatření.

Je pro vás velmi důležité vědět, že pokud mají soudní orgány za to, že byste mohli být vzhledem k informacím, které poskytujete, nebo vzhledem k jiným důvodům ohroženi, nebo že by mohlo být ovlivněno vaše soukromí nebo důstojnost, mohou buď na vaši žádost, nebo ze své vlastní iniciativy přijmout určitá opatření na zjištění vaší ochrany, jako například:

zajistit dozor nad vaším domovem nebo zajistit dočasné ubytování,
poskytnout vám nebo členům vaší rodiny doprovod a ochranu během cest,
zajistit ochranu informací o vaší identitě,

nejsou-li ostatní opatření dostatečná, nemusíte být u výslechu osobně přítomni a výslech proběhne prostřednictvím audiovizuálních prostředků, při jejichž užití bude zkreslen váš hlas a podoba,

zajištění toho, že soudní jednání bude během vašeho výslechu neveřejné.

Bude-li to během soudního řízení považováno za nezbytné pro vaši ochranu, může soudce rozhodnout, že jednání by mělo být neveřejné. Můžete rovněž požádat soudce, aby jednání prohlásil za neveřejné.

Kromě toho může soud během soudního řízení zakázat jakékoliv zveřejňování textů, kreseb, fotografií nebo jiných obrazových záznamů, které by mohly odhalit vaši identitu.

Pokud jste *svědek*, máte rovněž nárok na jiné zvláštní prostředky pro ochranu svědků. Máte-li za to, že vám hrozí nebezpečí, informujte o tom policistu, státního zástupce nebo soudce a poskytněte jim co nejvíce informací.

Mohu v průběhu soudního řízení učinit prohlášení nebo poskytnout důkazy? Za jakých podmínek?

Ano. Pokud jste se rozhodli účastnit se soudního řízení, státní zástupce / policista a soudce vás mohou vyslechnout jakožto poškozeného / účastníka řízení uplatňujícího občanskoprávní nároky.

Státní zástupce nebo policista vás předvolají, abyste se dostavili do prostor policejní stanice / úřadu státního zástupce, abyste mohli být vyslechnuti, a během soudního řízení budete předvoláni k výslechu v rámci řízení.

Jaké informace mi budou v průběhu soudního řízení poskytnuty?

Během trestního vyšetřování můžete obdržet informace o pokroku ve vašem případě a kopii dokumentu podrobně popisujícího rozhodnutí státního zástupce ohledně vhodnosti postoupení vašeho případu k soudu. Za tímto účelem budete muset předložit žádost policistovi nebo státnímu zástupci řešícímu váš případ a uvést poštovní adresu v Rumunsku, e-mailovou adresu nebo adresu elektronické aplikace na zasílání zpráv, kde můžete informace přijmout.

Během soudního řízení budete předvoláni k prvnímu jednání, kde budete informováni, že se můžete stát účastníkem řízení uplatňujícím občanskoprávní nároky. K dalším jednáním už předvolání nebudete. Tím, že se dostavíte k soudnímu slyšení, nebo že nahlédnete do spisu, získáte informace o pokroku ve vašem případě a o datu konání dalšího jednání. Budete však předvoláni, kdykoliv vás bude nutné vyslechnout.

Po vynesení rozsudku obdržíte jeho kopii.

Pokud neovládáte rumunský jazyk, bude vám zápis o rozhodnutí (zpráva o rozsudku soudu bez rozsáhlého odůvodnění) doručen v jazyce, kterému rozumíte. Odůvodnění vám bude poskytnuto v rumunském jazyce a k jeho překladu můžete použít dostupné překladatelské služby.

Budu moci získat přístup k soudnímu spisu?

Ano, vy nebo váš zástupce můžete nahlížet do spisu. Abyste tak mohli učinit, musíte se dostavit do podatelny úřadu státního zástupce nebo soudu, kde je váš spis uložen, a podat za tímto účelem žádost.

Nahlížení do vašeho spisu však může podléhat zvláštním pravidlům, o nichž vás bude informovat daná podatelna.

Máte nárok obdržet informace o podmínkách a postupu, kterými se řídí přijetí do programu na ochranu svědků.

Poslední aktualizace: 04/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

3 - Má práva po skončení soudního řízení

Mohu proti rozhodnutí soudu podat opravný prostředek?

Soudní řízení je ukončeno rozhodnutím soudu (rozsudek), které může vést k: odsouzení obžalovaného nebo ke zproštění obžaloby, ke vzdání se nebo odložení uložení trestu nebo k ukončení trestního řízení. Rozhodnutí bude oznámeno během veřejného soudního jednání. Pokud jste se soudního řízení účastnili jako oběť a/nebo účastník uplatňující občanskoprávní nároky, obdržíte kopii rozhodnutí soudu poštou.

Pokud nejste s rozhodnutím soudu spokojeni, můžete proti němu podat opravný prostředek. Opravný prostředek můžete podat pouze tehdy, pokud jste se soudního řízení účastnili jako oběť nebo jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky.

Opravný prostředek můžete podat rovněž jako svědek, ale pouze v souvislosti s náhradou soudních výdajů a odškodněním, na které máte nárok.

Jste-li oběť nebo účastník řízení uplatňující občanskoprávní nároky, je lhůta pro podání opravného prostředku 10 dní od obdržení kopie vyhotovení rozhodnutí.

Pokud jste vystupovali v úloze svědka, můžete opravný prostředek podat bezprostředně po vynesení rozhodnutí o nákladech řízení a odškodnění, nejpozději však 10 dní od rozhodnutí ve věci samé nebo případně od oznámení rozhodnutí o nákladech řízení a odškodnění.

Opravný prostředek musí být učiněn písemně a musí být podepsán. Opravné prostředky jsou podávány stejnému soudu, proti jehož rozhodnutí se odvoláváte.

Jakmile soud obdrží opravný prostředek, předá jej soudu vyššího stupně příslušnému k projednávání daného případu. Kopie soudního rozhodnutí bude zahrnovat informace o tom, kdy a kde můžete opravný prostředek podat.

Jaká jsou má práva po odsouzení pachatele?

Rozsudek vstoupí v platnost po vyčerpání všech možností opravných prostředků. Poté, co rozsudek vstoupí v platnost, vaše úloha v řízení končí. Pokud jste byli během řízení umístěni do zvláštního programu na ochranu svědků, můžete jej využívat i nadále, dokud soud nerozhodne, že nadále již nejste ohroženi.

Mám po skončení soudního řízení nárok na podporu nebo ochranu? Po jakou dobu?

Některá podporná opatření jsou poskytována během soudního řízení nebo po pevně stanovenou dobu, zatímco jiná jsou poskytována po dobu určenou na základě konkrétních potřeb oběti.

Bezplatná právní pomoc obětem trestných činů je poskytována po celou dobu soudního řízení.

Pokud jste obětí obchodování s lidmi, můžete využít lhůty na zotavení a rozmyšlenou v délce trvání až 90 dnů, během níž máte právo na psychologické poradenství, lékařskou a sociální pomoc, léky, jídlo a, pokud o něj požádáte, i na ubytování v chráněných centrech nebo domovech a budete informováni o příslušných soudních a správních postupech.

Jste-li cizinec, a existují-li vážné důvody se domnívat, že jste se stali obětí obchodování s lidmi, můžete rovněž využít lhůty na zotavení a rozmyšlenou v délce trvání až 90 dnů, během níž vám bude na žádost orgánu činného v trestním řízení uděleno povolení k pobytu na území Rumunska a můžete být ubytováni ve vyhrazených zařízeních. Může vám být také uděleno dočasné povolení k pobytu na rumunském území během lhůty na zotavení nebo po jejím uplynutí.

V případě obětí domácího násilí se ochranný příkaz vydává na dobu maximálně 6 měsíců.

V případě svědka zařazeného do programu na ochranu svědků může ochranné opatření pokračovat i po skončení soudního řízení, ale až soudní řízení skončí, bude program přezkoumán, aby byl přizpůsoben nové situaci. O délce takové ochrany rozhodne soud.

Jaké informace mi budou poskytnuty, pokud je pachatel odsouzen?

Je-li pachatel odsouzen, můžete mít přístup k následujícím kategoriím informací: druh a délka trvání trestu (rozsudek je vyneseno během veřejného jednání a následně vám bude doručen), informace v případě, že pachatel uprchne, v případě propuštění za jakýchkoliv podmínek, ovšem za předpokladu, že o tyto informace požádáte.

Budu informován, pokud bude pachatel propuštěn (včetně předčasného nebo podmíněného propuštění) nebo uprchne z vězení?

Ano, pokud jste o to při výslechu soudní orgány požádali, budete o propuštění pachatele nebo o jeho uprchnutí z vězení informováni. Viz odpovědi uvedené výše.

Budu se moci podílet na rozhodnutí o propuštění nebo podmíněném trestu? Mohu například učinit prohlášení nebo podat opravný prostředek?

Vaše úloha v trestním řízení skončí, jakmile se rozhodnutí soudu (odsouzení obžalovaného nebo zproštění obžaloby, vzdání se nebo odložení provedení výkonu trestu nebo ukončení trestního řízení) stane pravomocným.

Na rozhodnutí o propuštění pachatele nebo o podmíněném trestu se nemůžete podílet.

Poslední aktualizace: 04/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

4 - Náhrada škody

Jaký je postup pro vymáhání náhrady škody od pachatele? (např. trestní řízení, občanskoprávní žaloba, adhezní řízení)

Náhradu škody od pachatele můžete vymáhat tak, že se stanete účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky. Toto rozhodnutí byste měli učinit před zahájením dokazování. Soudní orgány vás musí o tomto právu informovat. V rámci trestního řízení můžete podat občanskoprávní žalobu, a to buď ústně nebo písemně. Musíte však upřesnit vymáhanou náhradu škody, důvody a důkazy dokládající váš nárok.

Tuto žádost o náhradu škody lze předložit buď úřadu státního zástupce, nebo soudu, který bude rozhodovat ve věci samé.

Rozsudek soudu bude zahrnovat rovněž náhradu škody, kterou soud pachateli nařídil.

Nejste-li účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky, můžete za účelem vymáhání náhrady škody i tak podat zvláštní žalobu u občanského soudu.

Soud pachateli uložil, aby mi vyplatil náhradu škody / odškodnění. Jak mohu zajistit, aby pachatel skutečně zaplatil?

Existuje-li rozsudek příkazující pachateli zaplatit náhradu škody, je pachatel povinen tak učinit, aniž byste vy museli učinit další kroky. Pokud pachatel nezaplatí, můžete usilovat o vymáhání rozsudku.

Za tím účelem musíte rozsudek, kterým se vám přiznává náhrada škody, předložit soudnímu vykonavateli. Soudní vykonavatel zajistí výkon rozhodnutí soudu a sdělí vám, jak máte dál postupovat.

Pokud pachatel nezaplatí, může mi stát vyplatit zálohu? Za jakých podmínek?

Stát vám za určitých podmínek může vyplatit odškodnění.

Je-li pachatel v platební neschopnosti nebo je nezvěstný, může vám stát vyplatit odškodnění za předpokladu, že jste podali žádost o finanční odškodnění. Žádost je třeba podat do jednoho roku. Datum, od něhož tato lhůta začíná běžet, závisí na řešení nařízeném soudními orgány.

Je-li pachatel neznámý, měli byste žádost o finanční odškodnění podat do tří let od spáchání trestného činu, ledaže jste již obdrželi plné odškodnění od pojistitele.

Můžete předložit žádost o vyplacení zálohy finančního odškodnění. Za tím účelem musíte nejprve předložit žádost o finanční odškodnění, jak je uvedeno výše. Vyplacení zálohy může být požadováno v žádosti o finanční odškodnění, nebo následně ve lhůtě 30 dní. Na vyplacení zálohy máte nárok v případě, že se nacházíte v obtížné finanční situaci.

Je-li vaše žádost o náhradu škody / odškodnění zamítnuta, musíte již vyplacenou zálohu vrátit. Žádost o finanční odškodnění musí být podána u tribunálu, který je příslušný podle vašeho místa bydliště.

Mám nárok na odškodnění od státu?

Ano. Viz odpovědi uvedené výše.

Mám nárok na odškodnění v případě, že pachatel není odsouzen?

Pokud vám trestní soud v souvislosti s vaším občanskoprávním nárokem odškodnění nepřizná, můžete za účelem vymáhání náhrady škody podat zvláštní žalobu u občanského soudu.

Pokud trestní soud rozhodne, že ke spáchání trestného činu nedošlo, nebo že tento trestný čin nebyl spáchán osobou, proti níž svou stížnost podáváte, nebudete mít nárok na náhradu škody / odškodnění ani u trestního soudu, ani v rámci zvláštní občanskoprávní žaloby, jelikož rozhodnutí trestního soudu nabývá u občanského soudu platnost *res judicata*.

Pokud nejste účastníkem, který v trestním řízení uplatňuje občanskoprávní nároky, můžete podat zvláštní žalobu u občanského soudu, a to během trestního soudního řízení i po jeho skončení, ovšem v souladu s obecnými promlčecími lhůtami.

Mám v době, kdy očekávám rozhodnutí o mé žádosti o náhradu škody či odškodnění, nárok na platbu v případě naléhavé potřeby?

Za určitých podmínek ano. Můžete předložit žádost o vyplacení zálohy finančního odškodnění. Viz odpověď na otázku týkající se vyplacení záloh.

Poslední aktualizace: 04/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

5 - Má práva na podporu a pomoc

Pokud se stanu obětí trestného činu, na koho se mohu obrátit s žádostí o podporu a pomoc?

Můžete se obrátit na Generální ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí (*DGASPC – Direcția generală de asistență socială și protecția copilului*), v jehož obvodu máte bydliště nebo pobyt, nebo přímo na soukromého nebo veřejného poskytovatele sociálních služeb, přičemž v takovém případě musí poskytovatel písemně informovat generální ředitelství.

Můžete se obrátit na různé instituce podle kategorie obětí, k nimž patříte:

Národní agentura pro rovné příležitosti žen a mužů (ANES – Agenția Națională pentru Egalitatea între Femei și Bărbați)

Tato agentura nabízí různé druhy služeb, jako například:

bezplatnou a anonymní telefonní linku určenou obětem domácího násilí – telefonní středisko s nepřetržitým provozem – 0800 500 333,

specializované sociální služby ve střediscích tísňového přijímání pro oběti domácího násilí,

poradenství, informace a pokyny pro oběti domácího násilí.

Kontakt:

Adresa: Intrarea Camil Petrescu nr.5, Sector 1, Bukurešť

Telefon: +4 021 313 0059

E-mailová adresa: secretariat@anes.gov.ro

<http://www.anes.gov.ro/> Internetové stránky:

<http://anes.gov.ro/informatii-utile-pentru-victime/>

Národní agentura pro boj proti obchodování s lidmi (ANITP – Agenția Națională împotriva) při Ministerstvu vnitra (Ministerul Afacerilor Interne)

Sít' odvolacích soudů zahrnuje 15 regionálních středisek. Každé středisko je přidruženo k odvolacímu soudu.

Nabízí různé druhy služeb, jako například:

zajišťuje linky pomoci pro občany, která je k dispozici nepřetržitě, a to pro poskytování informací a pro oznamování potenciálních případů obchodování s lidmi: linka pomoci 0 800 800 678 (vnitrostátní volání bez poplatku) nebo +4 021 313 3100 (pro hovory ze zahraničí), pracovní doba: pondělí až pátek 8:00–16:00,

informuje příslušné orgány o potenciálních případech obchodování s lidmi, poskytuje pomoc obětem prostřednictvím 15 regionálních středisek.

Kontakt:

Adresa: Str. Ion Câmpineanu nr.20, etaj 5, Sector 1, Bukurešť

Telefon: +40 21 311 89 82 / 021 313 31 00

Fax: +40 21 319 01 83

E-mailová adresa: [✉ anitp@mai.gov.ro](mailto:anitp@mai.gov.ro)

Internetové stránky: [✉ https://anitp.mai.gov.ro/english/](https://anitp.mai.gov.ro/english/)

Národní agentura pro zaměstnanost (ANOFM – Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă) při Ministerstvu práce a sociální spravedlnosti (Ministerul Muncii și Justiției Sociale)

Prostřednictvím svých územních struktur může registrovaným osobám hledajícím zaměstnání poskytnout odborné služby v oblasti zaměstnávání a odborné přípravy, a to včetně osob, které se staly obětí trestných činů, zejména pak obětí obchodování s lidmi.

Kontakt:

Str. Avelanșei, nr. 20–22, sector 4, Bukurešť, 040305

Telefon: +4 021 303 98 31

Fax: +4 021 303 98 38

E-mail: [✉ anofm@anofm.ro](mailto:anofm@anofm.ro)

Internetové stránky: [✉ https://www.anofm.ro/](https://www.anofm.ro/)

Generální inspektorát rumunské policie (IGPR – Inspectoratul General al Poliției Române)

Má územní struktury pouze v příhraničních krajích a na žádost Národní agentury ANITP může poskytovat podporu, aby oběti pomohl účastnit se určitých fází trestního řízení.

O právech, která vám jakožto oběti náleží, vás může informovat policie.

Specializované struktury IGPR navíc mohou poskytnout fyzickou ochranu během řízení.

Národní úřad pro ochranu dětských práv a adopci (ANPDCA – Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție) při Ministerstvu práce a sociální spravedlnosti

ANPDCA je instituce, která zajišťuje dodržování a kontroluje uplatňování nařízení v oblasti ochrany dětských práv a adopce a koordinuje provádění činností právnických osob veřejného nebo soukromého práva v dotčené oblasti.

Systém ochrany dětí je decentralizovaný, jelikož Generální ředitelství pro sociální péči a ochranu dětí (DGASPC) jsou podřízena krajským zastupitelstvům nebo místním zastupitelstvům bukurešťských městských částí.

Generální ředitelství **DGASPC** poskytují různé služby, jako například: posuzování případů násilí na dětech a poskytování/usnadňování služeb v souladu s plánem, komplexní posuzování dětí se zdravotním postižením, komplexní posuzování jiných osob se zdravotním postižením, sociální záchranná služba, sociální telefonická linka, sociální služby pro předcházení domácího násilí a obchodování s lidmi, specializované sociální služby v různých institucích.

Kontakt: [✉ http://www.copii.ro/](http://www.copii.ro/)

Nevládní organizace (NGO)

Oblast obchodování s lidmi:

[✉ Asociația de Dezvoltare a Practicilor Alternative pentru Reintegrare și Educație](#) – Bukurešť

[✉ Fundația Ușă deschisă](#) – Bukurešť

[✉ Asociația Generație Tânără România](#) – Temešvár

[✉ Fundația People to people](#) – Oradea: E-mail: [✉ office@people2people.ro](mailto:office@people2people.ro)

[✉ Fundația Micu Bogdan](#) – Brašov: E-mail: [✉ office@fundatiamicubogdan.ro](mailto:office@fundatiamicubogdan.ro)

Oblast prevence a kontroly domácího násilí:

[✉ Asociația TRANSCENA](#)

[✉ Asociația ANAIS](#)

[✉ Fundația PRETUIESTE VIATA](#)

[✉ Fundația SENSIBLU](#)

[✉ Rețeaua pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor](#)

[✉ Rețeaua „Rupem tăcerea despre violența sexuală“](#)

[✉ Asociația NECUVINTE](#)

[✉ Asociația Touched România](#)

Oblast ochrany dětských práv:

Salvați copiii (Zachraňte děti)

Adresa: Intr. Ștefan Furtună nr. 3, sector 1, 010899, Bukurešť, Rumunsko

Telefon: +40 21 316 61 76

[✉ https://www.salvaticopiii.ro/](https://www.salvaticopiii.ro/);

Alternative Sociale

Șoseaua Nicolina Nr. 24, Bl. 949, parter, Iași, 700722

Telefon: +40 332 407 178

[✉ https://www.alternativesociale.ro/](https://www.alternativesociale.ro/)

Horká linka podpory pro oběti

Osoby, které v důsledku trestného činu utrpěly újmu, se mohou telefonicky obrátit rovněž na policii, a to prostřednictvím jednotné národní tísňové linky – 112. Bezplatná a anonymní telefonní linka určená obětem domácího násilí – telefonní středisko s nepřetržitým provozem – 0800 500 333

Zelená linka (Telverde) ANITP: 0800 800 678 (vnitrostátní volání bez poplatku) a 0040213133100 (pro hovory ze zahraničí), pracovní doba: pondělí až pátek 8:00–16:00

Linka pomoci pro děti: 116111. Bezplatná telefonní linka. Pracovní doba: pondělí až neděle 08.00 – 00.00.

Je podpora pro oběti bezplatná?

V souladu s rumunským právem mají oběti trestného činu nárok na bezplatnou ochranu a pomoc.

Jaké druhy podpory mi mohou poskytnout státní služby nebo orgány?

Viz odpovědi uvedené výše.

Poslední aktualizace: 04/02/2021

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.